

НОВИЯТ СБОРНИК, ПОСВЕТЕН НА КНИГАТА И НА ИЗКУСТВАТА

Любомира Парижкова

THE NEW COLLECTION DEDICATED TO THE BOOK AND THE ARTS

Lubomira Parijkova

Out of print fifth book collection "The Book – our more meaningful present" (Publishing "Za bukвите - Oh pismeneh", S., 2015, 248 pp.), compiled and edited Assoc. Prof. Lubomira Parijkova, PhD and with scientific reviewer Prof. Stoyan Dentchev, Dr. Habil. The collection includes reports from the Scientific Forum of the State University of Library Studies and Information Technologies – "Days of Book and Copyright in SULTIT", now in its fifth year. The collection also presents fragments from the roundtable "The art of the book. Book and Arts". The book collection is intended for researchers in the field of knowledge about book and copyright; for culture strategists and policy makers, for students and for all who love books, reading and the arts.

Key words: book collection, fifth, scientific forum, book, art, reading.

Излезе от печат петият поред сборник „Книгата – нашето по-смислено настояще“ (София: издателство „За буквите – О писменех“, 2015. – 248 с.) със съставител и редактор доц. д-р Любомира Парижкова и научен рецензент проф. д.ик.н. Стоян Денчев. Художник на корицата е Йоанна Тодорова. Сборникът включва доклади от научния форум на Университета по библиотекознание и информационни технологии – „Дни на книгата и авторското право в УниБИТ“, който се провежда вече за пети път. Честването на 23-ти април (Международния ден на книгата и авторското право) в УниБИТ е в контекста на разработване на политика за четенето, издигането престижа на книгата и стимулиране младите хора да открият удоволствието от четенето. Научният форум е част от проект „Изследване на въздействието на изкуствата върху книгата и на книгата върху изкуствата“ (www.bookcelebration-bg.com) с ръководител доц. д-р Любомира Парижкова и екип от млади учени и студенти. Сборникът представя позициите на представители на раз-

лични изкуства и тяхното съприкосновение с книгата, като приоритет е даден на изкуството на създаване на книги. Авторите в изданието са хора на изкуството, университетски преподаватели, изследователи, журналисти, издатели, библиотекари, блогъри и студенти. В сборника са представени откъси от проведената в УниБИТ кръгла маса „Изкуството на книгата. Книгата и изкуствата“ с модератори: доц. д-р Любомира Парижкова, доц. д-р Васил Загорев, гл. ас. д-р Петър Канев, ас. д-р Поли Муканова. Участниците са представители на различни изкуства: проф. Ани Гергова (книговед), Мила Павлова (флейтист, артистичен директор, инициатор и организатор на Международния музикален фестивал „Дни на музиката в Балабановата къща“), Мила Искренова (хореограф), Цвятко Пенев (архитект), Иво Андровски (писател), Емилия Миразчийска (издател), Емил Вълев (художник и музикант). Запис на интересната дискусия за мястото на книгата в техните изкуства, за книгата като неизменна част от тяхното творческо битие е достъпен в **youtube**. Сборникът е разделен на три секции – „Изкуството на книгата. Книгата и изкуствата“; „Резултати от анкетни проучвания“; „През погледа на търсещите“. Първата е посветена на водещата тема за взаимодействието на изкуствата и книгата. Сред авторите са проф. Алберт Бенбасат и неговото проучване за книжната илюстрация в романа „Под игото“; проф. Лъчезар Георгиев и изследването му върху спецификите в графиката на съвременната българска книга; издателката Емилия Миразчийска, която споделя своя професионален опит; изпълнителният директор на Фондация „Глобални библиотеки – България“ Спаска Тарандова, която представя съвременната мисия на библиотеката; д-р Стела Георгиева прави достойние на широката публика изкуството по страниците на списание „Издател“; кратката история на четенето е дело на д-р Поли Муканова; доц. Добринка Стойкова описва различни начини за мотивиране на четенето чрез изкуство. Д-р Калина Минчева посвещава

своята статия на Дантевата „Божествена комедия“. Изкуствоведът Станислава Николова прави достойно сецесионната естетика в книгите на Николай Райнов; докторантката и писателка Ваня Аврамова дава пример как се постига симбиоза между музика, театър и слово. В първата секция е поместен и пленарният доклад на ръководителя на проекта по честването доц. д-р Любомира Парижкова, посветен на въздействието на философията на деконструктивизма на Жак Дерида върху постмодерната архитектура. Във втората секция се представят резултати от анкетни проучвания. Проф. Таня Тодорова запознава аудиторията с анкетно проучване за академичното четене сред студентите в УниБИТ, а доц. Любомира Парижкова прави анализ на резултатите от проучване на импакта от провежданите инициативи за честване на 23 април. И докато в първите две секции автори са утвърдени учени, изкуствоведи, издатели, то в третата секция се дава възможност на студенти и докторанти да споделят своите научни дирения пред академичната общност и да представят разработки, свързани с изкуството на книгата, с взаимодействието на книгата и изкуствата и пр.

Специално за петгодишнината от честванията на 23 април в УниБИТ е създаден филм, чиито автори го представят в сборника. В него са публикувани и есета, участвали в конкурс. Сборникът е с цветни илюстрации и снимков материал. Внимание е отделено на картината, която художникът Емил Вълев нарисува специално за екипа на проекта. Сборникът е предназначен за изследователи в областта на книгата и авторското право, стратегии на културата и на политики за стимулиране на четенето, за студенти и за всички, които обичат книгата, четенето и изкуствата.

ЕДНО ФЕНОМЕНОЛОГИЧНО ОБОБЩЕНИЕ ИЛИ ПО-СКОРО „АКТИВАЦИЯ“ НА ПАМЕТОВАТА ФУНКЦИЯ

Румелина Василева

A PHENOMENAL SUMMARY OR RATHER "ACTIVATION" OF THE MEMORY FUNCTION Rumelina Vasileva

The presented on the XI Student scientific conference and exhibition of the University of Library Studies and Information Technologies – „Highways of the Civilization – information, knowledge, memory” (motto: „Non scholae, sed vitae discimus”) (22.05.2015) definitions, essayistic determinations and literary forms, consecrated to the subject of memory assessment in the most part impressed by independent thinking and demonstration of individuality and personal style. It is my pleasure to mention the names of the students who have given original definitions: Tsvetelina Nakova, Nikolay Bankov, Gergana Doncheva, Pavlina Milanova, Maria Nikolova, Evelina Ilieva, Daniela Varbanova, Stanislava Tabashka, Miglena Sabcheva, Violeta Temelchova, Ana Papazova, Vanya Gyuzeleva, Dariana Kamenova, Hristo Yanakov.

Key words: XI Student scientific conference and exhibition of the University of Library Studies and Information Technologies – „Highways of the Civilization – information, knowledge, memory” (motto: „Non scholae, sed vitae discimus”) (22.05.2015): definitions of the phenomenon “memory”

Вероятно от зората на своето развитие *homo sapiens* търси отговора на въпроса за същността на паметта – едно от най-неуловимите и неразбирани човешки качества. Още в ранните си опити *Аристотел* в своя трактат „*За душата*“, *Цицерон* и *Квинтилиан*, *питагорейците* и др. се опитват да разберат същността на паметта като низ от преживявания, като „естествена памет“ (вродена, ежедневна) и „изкуствена памет“ (чрез обучение и практикуване на различни мнемонични техники), като изкуство, като евристика, като дворец на паметта – идеи, възприети по-късно от средновековните схоластици и от учените от Ренесанса *Матео Ричи* и *Джордано Бруно*, от просветителите *Дейвид Хартли* (английски философ, предположил, че спомените са кодирани чрез скрити движения в нервната система), *Уилям Джеймс* (САЩ) и *Вилхелм Вунд*, *Херман Ебингхаус*, *Ричард Симон* (Германия), *Сър Фредерик Бартлет* (Великобритания) – всички с опити да намерят научен подход към изучаването на паметта. За да се стигне до биологичната основа на теориите за кодиране в паметта на *Карл Лешли*, *Уайлдър Пенфийлд*, *Доналд Хеб* (Канада), до *карти на сензорите*, *правилото на Хеб* за механиката и невронната пластичност на паметта и „*когнитивната революция*“ на